

ÿ Rune Nielsen (TV) och hans affärspartner ser många möjligheter i denna flexibla lösning.

av FINN GADE KNUDSEN

Nordjyllands sjöar får LED-ljus i huvudet

I Nederländerna har man i många år använt ett system där sjöarna får ljus direkt in i huvudet med hjälp av lysrör monterade precis ovanför armaturerna. Idén lanseras nu i Danmark.

På en grisfarm nära Støvring på Nordjylland har ägaren länge haft en idé om att öka ljuset i löp- och kontrolladan.

– Det har gått ungefär åtta år sedan jag var i Nederländerna och såg systemet för första gången, säger Rune Nielsen. Då var det bara vanliga lätta tygarmaturer som man använde över sjöarna.

Nu har Rune Nielsen startat RN Solutions Aps, varifrån han börjat sälja LED-ljus för upphängning rakt över sjöarna, så att man dels sparar ström och dels förbättrar återgivningen.

– Vi har sån tur att vi har ett eget testteam nära till hands, säger Rune Nielsen.

– Vi hade lite problem med att få suggorna i brunst och en del efter de årliga kasten, så det föll sig naturligt, utvecklar han.

Rekommendationen från VSP är minst 100 lux i löpladan, men flera rådgivare och veterinärer rekommenderar så mycket som 200 lux.

– Det ligger helt klart något i problemet med ljusförhållanden på löpande avdelningar. Det är i allmänhet alldeles för lite ljus, speciellt nere vid sjöarna,

konstaterar Mads Waittløw, som är teamledare för griskonsultverksamhet på Agrinord.

Betydligt bättre ljus vid suggan

Om man mäter ljusstyrkan i korridorområdet där vi själva vistas så blir det ofta gott om ljus, vilket Rune Nielsen anser vara den främsta anledningen till att vi glömmar ljusförhållandena nere vid krubban där suggan vistas. Fixturer och foderrör gör det nästan omöjligt för ljus att tränga in ända ner till suggan. Om Rune Nielsen släcker LED-ljuset och tänder allt behagligt ljus i taket visar en ljusmätning precis under suggans huvud att det bara är cirka 30 lux, vilket är långt under rekommendationen. Här måste man dock komma ihåg att mätningen gjordes ungefär mitt i en rad sjöar, d.v.s. långt från några fönster i väggen. Men det visar fortfarande på ett problem. När ljuset däremot placeras rakt över suggan gör det möjligt att begränsa antalet lampor i taket eftersom de nu bara ska användas när det finns anställda i ladugården. Rune Nielsen släcker taklampan och

tänder LED-ljuset över sjöarna. Han gör sedan samma mätning av ljusnivån i soggans box, där det nu är över 300 lux.

Enkelt och smidigt

LED-armaturerna finns i två olika längder och är mycket enkla att ansluta, vilket gör att du bara behöver betala elektrikern för att ansluta ena änden till strömförsörjningen i ladugården. Resten klarar du själv. LED-armaturerna kan även ersätta en vanlig lysrörsarmatur där så önskas, eftersom de är IP 65-godkända och sprider ljuset på samma sätt som ett vanligt lysrör.

När stallet mäts räknar RN Solutions ut hur många av de olika längderna som ska användas. Det hela är anpassat efter längden på vajern som förbinder de olika fixturerna.

– Frågan kring hållbarheten hos LED-lampor i en stabil miljö är svår att genomskåda. Det finns många åsikter om det, men deras lösning, där saker gjuts ihop så att de går snabbt att montera, ser spännande ut, säger Mads Waittløw.

Rune Nielsen uppskattar att det sparas cirka 27 kilowattimmar för varje LED-rör som installeras istället för ett vanligt lysrör.

– Vi rekommenderar egentligen inte att bonden ska byta ut alla lampor i ladugården utan helt enkelt sätta upp LED-ljus över sjöarna och sedan hålla de andra lamporna släckta så mycket som möjligt, säger Rune Nielsen.

Pengarna tjänade in på cirka två år

LED-lampor är ingen ny uppfinning. Därför är det inte heller okänt att det finns en energibesparing i detta ljus. Detta bidrar till att du kan tjäna tillbaka på din investering i det nya hembelysningsystemet på cirka två år.

– LED-lampor sparar mycket ström, och därmed minskar driftskostnaderna, påpekar Mads Waittløw.

RN Solutions har därför inlett ett samarbete med Energinord som ger bidrag till företag som investerar i energisnåla tak. För varje kilowattimme som sparas årligen beviljas 30 öre i bidrag.

Rune Nielsen och hans affärspartner har räknat ut att det ungefär kommer att innebära en subvention på 50 DKK för ett LED-rör.

– Det är vi som ansöker om bidraget och drar hem det från Energinord, säger Rune Nielsen och fortsätter:

- bidraget förpliktar inte lantbrukaren att använda Energinord på sin gård.

Utöver subventionen erbjuder Energinord även finansiering för projekt med energisparande aspekt. De ska finansiera upp till 80 procent av investeringssumman. Det gör att det nästan inte blir någon utbetalning när även bidraget beaktas.

Deltidsuppfinnare

Egentligen är Rune Nielsen bonde. Han driver en stor grisproduktion tillsammans med sin syster och sväger. Det där med uppfinningarna uppstår i hans dagliga arbete, när han stöter på problem som måste lösas.

– Jag försöker bara hela tiden tänka ut enkla lösningar på en del av det krångel som finns i vardagen, säger Rune Nielsen.

Varken han eller hans affärspartner tror att produkterna de säljer nu är över.

– Utöver våra lampor säljer vi även halmhäckar som går att kombinera med ljus för sjöar, säger Rune Nielsen.

Han är helt säker på att det kommer att dyka upp fler problem i framtiden som han kommer få idéer att lösa.

– Jag är den typen av uppfinnare som låter mig styras av det jag upplever i ladugården. Därför har jag slagit mig ihop med en partner som förstår allt som rör affärer, säger Rune Nielsen. *ÿ*

ÿ LED-armaturer är lätta att installera och placeras så att de inte är i vägen.

Titta mer på
AGRAR+
Hyø

ÿ När LED-ljuset är släckt och bara de takmonterade lamporna finns kvar när ljuset inte ner till sjöarna alls.

ÿ Det är tydligt att LED-ljuset har effekt.

IP65 godkännande betyder

Damm får inte tränga in i materialet. Vatten från ett jetrör riktat mot inneslutningen från valfritt håll ska inte ha någon skadlig effekt.